

(باسى 1 - بەتتە)

خالىق — مەملەكەتتىڭ نەگىزى ، استىق — خالقة.

تىڭ ارقاۋى. باس شۇجى شي جىنپىڭ استىق حاۋپىسىزدەد-گى ماسەلەسنە ايرىقشا ۋمان بەردى. ۋار رەتكى تەكە. سەرۋلەر بارىسىندا ول كەدەي وتباسلارنىدا قازاننىڭ قاچىغان اشپ كورپ، اۋىلداستاردىڭ نە جەپ وتىرعا. نىن ۇعستى؛ ۋار رەتكى تەكسەرۋ - زەرتتەۋ بارىسىندا، ول اتىز باسنا دەيىن بارىپ، استىقتىڭ ۋوسۇ جاعدايىن بايقاپ، شارۋالاردىڭ جۇرەك ۇزىنە قۇلاڭ اسىتى؛ استىقنى سىررايشىلىدەي ماسەلەسىنە ول ايرىقشا ۋمان بەىرىپ، كوپ رەت ماڭغزىدى نۇسقاۋ كورسەتتى.

بۇقارانىڭ نىشار اسى بارنىەن ماڭغزىدى

ۋىر ۇنىس ۋىيىداي مەن ۋىر شىنى كۇرىش، باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ كوڭلىنىدە رەكشە سالماققا بە. 50 نەشە جىلدىڭ الدىندا، شانشى لىياڭجىياخىدا اۋىلغا نۇسكەن كەزىندە ول خالىق نۇرمىسىندەي ماشاقاقتى كۈ-زىمەن كوردى. جەرگىلىكى بۇقارا ۇنەمى؛ “1 - ايدا تۈو-يىناسىڭ، 2 - ايدا اربىسىڭ، 3 -، 4 - ايلاردا قۇر سۇلدە-رىڭ قالادى” دەيتىن. كوكتەمگى ەگىس كەزىندە ۋي - ۋۇيدىڭ ۇبارى قالغان استىقتارىن ەگن ەگەتتىن قايراتتى ەڭبەككۇشتەرگە بەرىپ، ايلەدر بالالارىن رەتىپ قايرى تىلەپ كەتەتتىن.

مەن 6 دا 7 جىل ەگىنىشى بولدىم، سول كەزدە مەن اش قارىن ەجۇرىپ اينالمادەي بۇقارادان سىزدەر قانداي تۇرمىستى ەڭ جاقسى دەپ قارايسىزدار، ناقتى نىسانالارىڭىز نە؟ دەپ سۇرادىم.”. 2020 - جىلى مەملە-

كەتتىك ەكى ۋماجلىسى كەزىندە، سايباسى كەڭەس ماجىلدە-سىننە قاتنىسماقن ەكونوميكا سالاسىنىڭ مۇشەلەرىنە اماندا.

سا بارغاندا باس شۇجى شي جىنپىڭ كەزىندەگى جاپالى زىيالى جاس ۋومىرىن مىسئە الدى.

بۇقارا سول كەزدە وعان ۇش ۋئۇرلى جاۋاپ بەرگەن؛ ۋىرىنىشى نىسانا، مەيلى كەبەك جەسەك تە، كۈ-كونىس جەسەك تە ەندىگىارى قايرى تىلەمەي، قارىندى تويدىرۇ؛ ەكىنشى نىسانا، اقتالغان كاۋلەن، جۇگەرى ۇنى سىياقتى تازا استىق جەۋ؛ ۋۇشىنى نىسانا، سول كەزدە قول جەتەيتىتىن — “اق استىق جەگىمىز كەلسە اق استىق جەۋ، تاغى ۇنەمى ەت جەۋ”.

10 نەشە جىلدىن بەرى، اۋىلداستاردىڭ “ۇنەمى ەت جەۋ” سىندى قاراپايىم تىلەگىن شي جىنپىڭ كوكەيىنە ۋئۇيسى كەلدى.

لىياڭجىياخىدا ەگىستىك اۋماعىن كەڭەيتىۋ ۇشنى، نىز-عارلى قىستنا ەگىس جۇمىسىنىڭ سايباىر مەزگىلىندە، ول اۋىلداستاردى باستاپ تۇنىالىق جەىر توسپاسىن سالىدى، ۋار جولى باستاماشلىدىقپەن جالالاڭ اياق مۇزدا تۇرىپ مۇز وىىپ، توسپا تاغانىن تازالادى.

فۇجيان ولكەسى فۇجوۋ قالاسىندا قاللىق پارتكومە-نىڭ شۇجىي بولپ تۇرغان كەزىندە، ول يىڭتىئانداي با-لىقىشلىق كاسىيى بايلىغىنىڭ سارقىلىپ، بالقششارلدىڭ نىشەرسى قىينداسقاندەيىن بىلگەندە، خالىق سىستەرى قا-تارلى قاتىستى تاراۋلاردى دەرەۋ شاقىرىپ، 600 مىڭ جىڭنان استام استىق داينىداپ، بۇقارانىڭ اش قالۇننا استە جول قويمايدى...

كىشكەنتاي عانا جۇگەرى تۇيرتپەگى قاراماققا تىم ەلەۋىسىز كورىنەيدى.

سولتۇستىك شانشىدە اۋىلغا تۇسكەن كەزىندە، شي جىنپىڭ بۇقارانىڭ وتە ناشار كەبەك تۇيرتپەك جە-كەننى كورگەندە، وزىندەگى جۇگەرى تۇيرتپەكى اۋىل.

”جۇڭگولىقتار ۋوز كەسەسىن قاي - قاشان دا ۋوز قولنىدا مىقتاپ ۇستاۋى كەرەك“

داستارعا اۋىستىرىپ بەردەي، بۇل ونمەن بىرگە ەڭبەك ىستەپ جۇرگەن اۋىلداستاردى ەرەكشە اسەرلەندىردەي. كەيىن اۋىلداستاردىڭ جۇگەرى تۇيرتپەگىن جەمەگەندەد-گىن، ”ناعىز استىقتى“ قايراتتى ەڭبەككۇشتەر مەىن بالالارعا قالدىرغاندىعەن كورگەندە، بۇل ونىڭ كوڭلىنىە رەكشە اسەر ەتەيدى.

بارلىق سىستە نىشەر استىى ماڭغزىدى ورنىنعا قويۇۋ كەرەك.

حىبەي ولكەسى جىڭدىڭ اۋدانى بۇرىن ايگىلى ”جوعارى ۋونمەيدى كەدەي اۋدان“ بولاتىن، ۋار جىلى ساتىپ الاتىن استىق مىنىدەتتى جوعارى بولغاندا 70 مىلليون جىڭنان اساتىن. كەيىىر جەرلەردە ساتىپ النىنانى استىقتى تاپسىرىپ بولغان سوڭ، شارۋالاردا نىشەر استىق قالماي، امالسىز باسقا اۋدانعا بارىپ جوعارى باعامەن استىق ساتىپ الاتىن.

شي جىنپىڭ جىڭدىگىگە بارىپ مىنىدەتكە تۇرغاننان كەيىن، خالىقتىڭ اۋىرتىلمەن جەڭىلدەتۋگە بەيدىى — بۇقارانىڭ قارىنى دا توپماسا، شىندىقتى ۇس جۇزىنەن نىزدەۋدەن اۋىز اشۇعا بولا ما؟ سونمەن ول اۋداندىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىي لوي يۇيلىنمەن اقىلىدا-سىپ، ورتالىقتاعى باسشى جولداستارعا حات جازادى. اڭسى ەتۇ مەن تەكسىرۋ ارقىلى مەملەكەت ساتىپ الاتىن استىقتىڭ 28 مىلليون جىڭنى ازايىتىپ، شارۋالاردىڭ اۋىرتە-پالىعن زور دارەجەدە جەڭىلدەتتى.

”بىزىدىڭ جىڭدىڭ ەمەلەكەتتىك جوعارى ۋونىمە-دى اۋدان‘ دەگەن اتاقتى الماسا الماي - اق قويىسىن، بۇ-قارا جاقسى تۇرمىس كەشىرۋى قاجەت.“ شي جىنپىڭنىڭ ۋسوزى بايسالدى بولغانمەن، سالماقتى دا اسقاق ەيدى.

استىق جونىندە ۇمىشاقىستىققا سالنىۋعا بولمايدى

2020 - جىلى 7 - ايدىڭ 22 - كۇنى تۇستەن كەيىن، سۇڭلياۋ جازىعى قونىۋاندىنا، جىلپىن ولكەسى سىيىڭ قالاسى لىشۇ اۋدانى مەملەكەتتىك مىلليون مۇلىق جاسىل ازىق - تۇلىك شىكىزاتىن (جۇگەرى) ىلشەمەندىرىپ ۋندىرۋ بازاسىنىڭ وزەكتى ۇلگى كورسەتۋ اۋماعىندا، باس شۇجى شي جىنپىڭ راشەتكانىڭ جانىنىدا تۇرىپ شەتسىز دە شەكسىز بۇيرالانا تولقىندانىپ تۇرغان جۇگە-رى اتىزىنا كوز تاستادى.

وسى رەت جىلپىنگە قىزمەت تەكسەرۋگە كەلگەنىدە، باس شۇجى شي جىنپىڭ ەڭ الدىمەن قۇنارلى قارا تويىراقتى ۋىگرەگە كەلىپ، ماڭداي الدى ۋىرى ۇس — استىق ۋندىرىسى جونىندە تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىز-دى.

”الدىڭغى جىلى جىلۇڭجياڭنىڭ جىانسانچياڭنىدەي كۇرىشتى كوردىم، بۇل جولى جۇگەرنىڭ جاعدايىن بىلۇگە كەلدىم“، - دەدى شي جىنپىڭ جۇگەرى اتىزىندا وسى جولعى ساپارىنىڭ ماقساتىن تىلگە السىپ، - ”يىپىل جازعى استىقتان مول ۋونىم النانتىدەي بەلگىلى بولدى. ەندىگى شەشۇشى ۋئۇيىن — كۇزگى استىقتا قالدى. يىپىل

ابات از بولغان جوق، مەن شىعەس سولتۇستىك ۋىغىردەد-گى ەگىس داقىلدارنىڭ ۋوسۇ جاعدايىنا ەرەكشە كوڭىل بولەمىن“.

كوز الدىندەي جۇگەرنىڭ ۋوسۇ جاعدايىن كورىپ، جاعدايدان مالمبەتتى تىڭداغان سوڭ، شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەيدى: ”استىق نەگىز عوي! دەرت - دەرە-بەزدىڭ، زىياندى جاندىكىنىڭ الدىن اۋدى جانە ونى تىزە-گىنىدەۋدى كۇشەيتىپ، كۇزگى استىقتان دا ايتارلىقتاي مول ۋونىم الۇعا ۇمتىلىپ، تۇتاس جىلدا استىقتان ۋمول ۋونىم الۇعا جانە ەكونوميكالق، قوعامدىق دامۇعا نەگىز قالاۋى كەرەك“.

2020 - جىلى جاڭئا تىپتىى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ نەندەتى دۇنيە ۇدنيە ۋجۇزى استىق بازارىنا ۋىرتالاتاي سىن - سايبسى الا كەلدى. حاۋىپ - قاتەر، سىن - سايبسى-تارعا ەدوپ كەلگەن سايبىن، اۋىل شارۋاشلىغىن ورنىقە-تىرا تۇتۇسۇ كەرەك، استىق جانە ماڭغزىدى قوسىمىشا ازىق - تۇلىك حاۋىپسىزدىگىننە ۋتىپتى دە كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

رەكشە جىلداەي استىق وندىرىسىنە باس شۇجى شي جىنپىڭ ايرىقشا ۋمان بەرىپ، رەكشە شارالار ارقىلى ەگىن شارۋاشلىغىنا ۋمان بەرىپ، استىق ۋندىرىسىن يگەردى. 2 - ايدىڭ 23 - كۇنى ول جۇمىستى، ۋندىدە-ردىتى تارتىپپەن قالپىنعا كەلتىرۇ جونىندە تالاپ قويغان كەزىندە، ورايدى قولدان جىبەرمەي، كوكتەم ماۋسىمىدە-ىماى اۋىل شارۋاشلىغى ۋندىرىسىن يگەرۇ جونىندە ور-نالاستىرۇ جاسادى.

ۋوزىمىزدى نەگىز ەتۇگە، ەل ۇشنىن تىياناق ەتۇگە، ۋندىرىس قۇاتىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇگە، لايقىتى يەپورت ەتۇگە، علم - تەحنىكانى تىرەك ەتۇگە تاباندى بولغان جەر - جەر باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ استىق ۋندىرىسى جونىندەگى ماڭغزىدى نۇسقاۋلارىن شكەردە-لمەي دايەكتىلەندىرىپ، تىياناقتاندىرىپ، ۋئۇرلى شارالار-دى ەر تە يگەرگەندىكتەن، ناقتى يگەرگەندىكتەن، ۋىرى ەلدىڭ استىق قامباسى تارىخىي سىياتتى ۋۇرتسى” 17 جىل بويى مول ۋونىم الۇدى“ قارىسى الدى.

استىق ماسەلەسىنىن قام جەمەۋگە بولا ما، جوق پا؟

”جالپى تۇلعالىق جاققان قاراعاندا، ەلىمىزدىڭ استىق حاۋىپسىزدىگى نەگىزى ۋالى دە بەكەمدەلە قويغان جوق، استىق حاۋىپسىزدىگى جاعدايى ۋباز - باياعىسىنداى قاتاڭ، ۋرقانداي كەزدە دە استىق وتكەلدەن ۋوتتى دەپ جەڭىل - جەلپى سەنە سالۇعا بولمايدى“. باس شۇجى شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: استىق حاۋىپسىزدىگىن قاتىمامىز ەتۇدە، تەبىتىك — استىق ۋوندىرۇ قابىلەتىنە كەپىلدىك ەتىپ، قاجەت كەزدە وندىد-رە الۇعا، قامداي الۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇدە. ول بىلاي دەپ شكەرىلەي اتاپ كورسەتتى: ”قازىر دارىپتە-لىپ وتىرغان استىق حاۋىپسىزدىگى، ۋسى جۇزىندە ازىق - تۇلىك حاۋىپسىزدىگى“.

پارتيا 18 - قۇرلىتايىنان بەرى، ەلىمىز ۋىرى اۋىل شارۋاشلىغى كوزقاراسىن، ۋىرى ازىق - تۇلىك كوزقارارا-

سىن ورناتىپ، ساپا ارقىلى اۋىل شارۋاشلىغىن گۇلدەنەد-ىدىرۇ جولمەن جۇرۇگكە كۇش سالىدى. باس شۇجى شي جىنپىڭ ەل نىشىندە قىزمەت تەكسەرگەن كەزدەگى كەيىىر ۋمان - جايلاردان بۇنىڭ جۇلگەسىن كوررۇگە بولادى:

2014 - جىلى 5 - ايدا بىساس شۇجى شي جىنپىڭ حىنان ولكەسى ۇيشى اۋدانى جاڭشى قالاشىغىنا بارىپ، ۋبىدايدىڭ ەدان الۋىن كورىپ، ەگىنچاي قۇرىلىسى جاع-دايىن ۇعستى. ۋبىرىنچەي ارەڭدەگى ۋبىدايدىڭ ۋوسۇ جاعدايى قۇنانارلىق ەكەندىگىن كورگەن ول بىلاي دەدى: ”ۋبارىمىز ەگىنىشىدەن شىققانىمىز، ۋبىدايدىڭ مۇنداى جاقسى شىققانىنا سىزدەرمەن بەردەي ۋسۇيىندىم. اۋىلداستاردىڭ سوزىمەن ايتقاندا، يىپىل مومى جەي الاتىن بولدىق“.

2016 - جىلى 4 - ايدا انخۇي ولكەسى چۇجوۋ قالاسى فىڭياڭ اۋدانى شياۋكاڭ قىستىغاندا، باس شۇجى شي جىنپىڭ ەگىس قاتناستىڭ قىرىن بويلاپ ۋبىداي اتەد-زىنا كرىپ ۋبىدايدىڭ ۋوسۇ جاعدايىن تەكسەرىپ، ەگىمە-شلىك ۋىرى وتباسلارى مەن اۋىل شارۋاشلىق تەحنىك قىزمەتكەرلەرىنەن جوعارى ۋونىمەيدى ۇلگى اتىزىنىڭ ەگىستىك باپتاۋ تۇيىندەرىن ۇعستى.

2018 - جىلى 9 - ايدا جىلۇڭجياڭ تىڭ يەگرۇ جىاندە-سانجىياڭ باسقارۇ مەكەمەسى چىشىڭ اۋىل شارۋاشلىغى الاڭنىدەي بەيداخۇاڭ كەلمەلدى اۋىل شارۋاشلىغى، اۋىل شارۋاشلىغى مائىنىيالارى ورتالىغىنىدا بىساس شۇجى شي جىنپىڭ قوس قولمەن ۋبىر كەسە كۇرىشتى كونەترە ۇستاپ، تەرەڭ ماعانادا: ”جۇڭگونىڭ استىغى! جۇڭگو-نىڭ كەسەسى!“ دەدى.

2020 - جىلى 7 - ايدا جىلپىن ولكەسى لىشۇ اۋدانىدە-ىدا، باس شۇجى شي جىنپىڭ تەرەڭ ماعانادا شىن قىقلاسە-پەن مىناداي تالاپ قويدى: ۇتەمدى شارالار قولدانىپ، قارا توپىراق سىندى ”ەگىستىك جەردىڭ مىسقى اۋيۇن“ شىن مانىندە ويداعىداي قورعاپ، ويداعىداي پايدالانىپ، وسى ارقىلى خالىقتى ماڭگى باقتىقا كەنەلتۇ كەرەك.

”نىشەرس ماسەلەسىندە ۇمىشاقىستىققا سالنىۋعا بول-مايدى، تىرتىق جازىلمغان سوڭ اۋىرغانىن ۇمىتىپ كەنپەۋ كەرەك“. نەشە ون جىلدىن بەرى، شي جىنپىڭ ۋۇرتسى تولغاندى جانە امالياتتان وتكىزدى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: استىق ۋندىرىسىنىڭ ۇتۇپ نەگىزى ەگىستىك جەردە، جان تامىرى سۇ نىستەرىندە، شىعار جولى علم - تەحنىكاندا، قوزغاشۇ كۇشى سايباساتتا، وسى شەشۇشى تۇيىدە-دەردى ۋبىر - بىرلەپ تىياناقتاندىرۇدى، ناقتىلاندىرۇدى يگەرىپ، استىق وندىرىسىندە تىڭ سەرپىلىس جاساۋدى جو-عارى دەڭگەيدە جۇزەگە اسىرۇعا قۇلىشىۇ كەرەك.

ۋبىر ۋئۇير ەداننىڭ، ۋبىر شىنى استىڭ قولغا كەلۇى وڭاي ەمەس

”كىشكەنە كەزىمىزدە وسى جاعىندا قاتاڭ وتباسى

(باسى 1 - بەتتە)

قۇرىلغاندىغىنىڭ 100 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ جىينالسىنىدا سويلەگەن ماڭغزىدى ۋسوزىنىڭ رۇخىن جەپتىكىزدى، ۇيرەندى، ۇكپەيتىنىڭ دا-يەكتىلەندىرۇ، تىياناقتاندىرىۇ قىزمەتن اقىلداسىتى، ورنالاستىردى. ۋماجىلىس مىنالاردى اتىاپ كورسەتتى: بىساس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى قۇرىلغاندىغىنىڭ 100 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ جىينالسىنىدا سويلەگەن ماڭغزىدى سوزىندە تۇتاستاي ماركىسىزم ايقىناتى شۇعلا شاشقان، بۇكىل پارتىيانى، بۇكىل ەلدەگى ۋار ۇلت خالىقن ەكىنشى 100 جىلدىق كۇرەس نە-ساناسنا قاراي شەرۇ تارتۇعا شايىتتاندىرغان سايباسى جارناما جانە ارەكەت تۇعرنامامى. اۋتونوميالى رايوننىڭ ۇكپەت جۇيە-سىنىدەگى ۋار دارەجەلى پارتيا ۇيىمىدارى مەىن قالىىڭ كوممۇنىستىك پارتيا مۇشەلەرى سايباسى دەڭگەيدى شىنايى جوعا-

رنالاتىپ، باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ 1۱ - شىلدەدە“ سويلەگەن ماڭغزىدى ۋسوزىنىڭ رۇخانى ۋماننى دلەمە - ەمال يگەرىپ، ”تئورت تانچىدى“ كۇشەيتىپ، ”تئورت سەنمەيدى“ بەكەمدەپ، ”ەكىنى قورعاۋدى“ ورنىداپ، ”ەكى كەلەلى جاعدايدى“ كوكەيدە-دە ساقتاپ، ”مەملەكەتتىڭ زور ۇسىنى“ ەستە بەرىك ساقتاپ، سايباسى تۇجرىمىداۋ قابىلەتىن، سايباسى ۋئۇسىنۇ قابىلەتىن، سايباسى اتقارۇ قابىلەتىن ۇزدىكىسىز جوعارلاتىپ، دەيدا مەن ارە-كەتتى شي جىنپىڭ جولداسىتى يىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىيە-تەتتىنىڭ شەشۇمىدەرىيەمەن، ورنالاستىرۇلارمەن شىنايى بىرلىككە كەلتىرۇ كەرەك. ۇلى پارتيا قۇرۇ رۇمىنىڭ تەرەڭ نىشكى ۋمانى مەن داۋىرلىك قۇنىن نىشكەرىلەي ۋئۇسىنىپ، داڭقىتى ەداستۇردى اناعۇرلىم ويداعىداي ساۋلەلەندىرىپ، قىزىل قان تامەردى ۇزە-دىكىسىز جالعاستىرىپ، ۇلى پارتيا قۇرۇ رۇخىن ماڭگى جالعاستىرا بەرۇبىمىز، اسقاقتاتا ۋئۇسۇبىمىز كەرەك.

ۋماجىلىس مىنالاردى تىلاپ ەتتى: بىساس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ 1۱ - شىلدەدە“ سويلەگەن ماڭغزىدى ۋسوزىنىڭ رۇخىن ۇيرەنۇدى كەزەكتەگى نازاريا مەن قارۇلانۇ قىزمەتىندەگى

تارىبەسىن الدىق، تاماق اسىرغاندى قويىپ، اتا - انامىز ۋبىر ۋئۇير ەداننىڭ ۇزىن سىرراپ ەتكىزبەيتىن. باس شۇجى شي جىنپىڭ وسىلاي ايتتى ۋارى نەشە ونداعان جىلداردان بەرى وسلاي سىستەدى —

جىڭدىڭدە قىزمەت سىتەگەن كەزىندە، شي جىنپىڭ جولدىاس وركان اسحاناسىندا كوپىشلىكپەن بىرگە كەزەكە-كە تۇرىپ تاماق الاتىن، كەيدە جاي كەلىپ قۇدىماش قالماغاندا، ەكى بۇنان مەن ۋبىر كەسەك تۇزدالغان بۇرشاق برىمىشىگىن الاتىن. اۋىلغا تۇسكەندە، ۋسوز جوق، اۋىل - قالاشق اسحاناسىندا تاماقتانىپ، استىق بە-لەتتىن، تاماق اقسىن، ۋسوز جوق، تاپسىراتىن. ۇكپەتتىك كۇتىپ الۇدەي تاماعى كۇبى پەشتە پىسىرىلغان قارما، شوشقانلىڭ باس قۇيىقاسن نەگىزە تەكەن جاي تاماق بولاتىن نەمەسە تاماق پەن كوكونىس بىرلەستىرىلگەن ۋبىر تالەڭگە تۇشپارا بولاتىن.

فۇجوۋدا قىزمەت سىتەگەن كەزىندە دە شي جىنپىڭ جولدىاس ۇنەمشىل، ۇقىپتى بولدى. فۇجوۋدا تۇغۇشى كەزەكتى ۋماندى بۇيىمدار اسەمونەر مەرەكەسى وتكە-زىلگەندە، جەر - جەردەن قوناقنار، ساۋداگەرلەر كەلدى. ول ەكى جاققا دا ۋئىمەيدى تاماشا امدىستى ويلاپ تاپتى، ياغنى قوناقناردى فۇجوۋدىڭ جەرگىلىكتى جەڭىل ەدامدى تاغامدارىمەن كۇتۇ. قوناقنار دا قۇانا تا-ماقتاندى ۋارى وسى ورايدا ەدامدى جەڭىل تاغامداردى كەڭىنەن تانىستىردى. كەيىن كەلە فۇجوۋ قالاسى، ۋتىپە-تى، ولكەلىك قايلىداۋ - كۇتۇ كەڭىسىدە دە تاپىيىڭيان، يۇي - ۋان، گوپيان، يۇيىنى سىياقتى فۇجوۋدىڭ جەڭىل تاغامدارىمەن قوناقناردى كۇتتى.

داستارقانداي ۇنەمشىلدىك ەڭبەككە قۇرمەت ەتە-كەندىكىتى، تاماشا ۋمورالدى ايگىلەيدى.

باس شۇجى شي جىنپىڭ بىلاي دەدى: جۇڭگو ماەدەنىيەتىندە استىقتى ۇنەمدەۋ جونىندە كوپتەگەن مازمۇن بار، بالالارعا كىشكەنتايىنان ۇسىڭىرىپ، ۇقىپتى، ۇنەمە-شىلدىك تاماشا سالتىن اسقاقتاۋ كەرەك. استىق ۇنەمدەۋ قىزمەتتىن كۇشەيتىپ، داستارقاننان باستاپ يگەرىپ، داشۇە اسحاناسى مەن مەكەمە - ورنىداردىڭ اسحاناسىدە-نان، اس - سۇ كاسىبىنىن باستاپ يگەرىپ، بالاياقشادان، ياسايدىن، سونداي - اق ۋار دارەجەلى، ۋار ۋئۇرلى مەكە-تەپتىردەن باستاپ يگەرىپ، ۋار وتباسنان باستاپ يگەرىپ، استىق ۇنەمدەۋدى تۇتاس قوعامدا سالت ەتىپ قالىپتاستىرۇ كەرەك.

ۋبىر تامشى سۇدان كۇن ساۋلەسىن كوررۇگە بولادى، ۋبىر كەسە استىڭ دا بەرەر ۋنارى مول — تەسە ارقالاپ ماڭدايدان تەر اعىزىپ كورگەندىكە-تەن، ۋار تال ەداننىڭ جايا - ماشاقاقتپەن قولغا كەلەتتىنىن بىلەدى؛

اشتىقتى باستان وتكەرىگەن سوڭ، كوپىشلىكتى جاقسى تۇرمىسقا كەنەلتۇگە بەل بايلادى؛

جۇڭگو استىغى، جۇڭگو كەسەسى باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ كوڭلىنىدە وزگەشە سالماقتى بەلەيدى.

ادامدار اۋىل شارۋاشلىغىنان مول ۋونىم العان، شارۋالاردىڭ كىرىسى ارتقان كورنىستىردەن اۋىل شار-ۋاشلىغىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇى الا كەلگەن جاڭا بەيدە-نەنىڭ لەبى ەسكەندىگىن، ونىڭ استىق حاۋىپسىزدىگى نە-گىزىن دە بارغان سايبىن بەكەمدەي تۇسكەندىگىن اڭعاردى.

(شىينخۇا اڭگەنتىسىڭنىڭ 7 - ايدىڭ 4 - كۇنى بەييجىڭنەن بەرگەن خابارى)

ەڭ ماڭغزىدى ورنىنعا قويىپ، پارتيا تارىخىن ۇيرەنۇ تارىبەسىنىڭ وزەكتى مازمۇنى ەتىپ، ازناۋلى تاقىرىپتا ۇيرىنۇ مەن زەرەتتەۋ - تالقىلاۋعا ۇيىداستىرىپ، رۇخانى ۋماننى جەتە ۋئۇسىنىپ، وزەكە-تتى ۋئۇيىنن يگەرىپ، باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ ماڭغزىدى ۋسو-زىنىڭ رۇخىن شىن مانىندە جۇرەككە ۇيالانىپ، ارەكەتتە كورسە-تىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولقى، دالپە - ەمال دايەكتىلەندىرۇدىڭ، قوعام ورنىقە-تىلىغى مەن باياندى تىنىشىقتى كۇش سالا لىگەرەلەتۇدىڭ پارە-مەنىدى قوزغاشۇ كۇشنى ايتالدىرۇ كەرەك.

ۋماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەيدى: بارلىق پارتيا مۇشە-لەرى باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ پارتيا ورتالىق كومىيەتتى اتىنان شىعارغان ۇلى ۇندەۋدىن نىشكەرىلەي ۇغىنىپ، اۋەلگى ماقساتتى، بوردىشى ەستە بەرىك ساقتاپ، مۇرات - سەنمەيدى بەكەمدەپ، پارتيانىڭ باس ماقساتىن امالياتتا ايگىلەپ، خالىق بۇقاراسىمەن ەتەنە بايلانىستى ماڭگى ساقناپ، خالىقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا ئالپە-نىسىن جۇزەگە اسىرۇ ۋشنىن ۇزدىكىسىز قاجىماي - تالماي قۇلىشە-نىپ، پارتيا مەن خالىققا اناعۇرلىم زور داڭقتقا قول جەتكىزۇگە قۇلىشىۇ كەرەك. جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولقى، دالپە - ەمال دايەكتىلەندىرىپ، قوعام ورنىقتىلىغى مەن باياندى تىنىشىقتى باس نىساناسىن مىقتاپ يگەرىپ، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورنالاستىرۇلارى مەن تالاپتارى بويىشنا، جاڭا دامۇ كەزەڭمەن تىياناق ەتىپ، جاڭا دامۇ ۇستانمەن دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا دامۇ ارناسىن قالىپتاستىدە-رىپ، دامۇ مەن حاۋىپسىزدىكتى ۋبىر تۇتاس جوسپارلاپ، نىندەتە-تەن ساقناتۇ - تىزگىندەۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇدى ۋبىر تۇتاس جوسپارلاپ، قوعام ورنىقتىلىغى، نىندەتتەن ساقناتۇ - تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۇ، ۋندىرىس حاۋىپسىزدىگى، ەكو-نوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۇى سىياقتى قىزمەتتەردى تىڭغىلە-تى ويداعىداي سىتەپ، 14 - بەسجىلدىقتا“ جاقسى باستاما باسە-تاۋدى، جاقسى قادام تاستاۋدى قۇلىشنا جۇزەگە اسىرۇ كەرەك.